

nummer:

20/JB/08.3733

onderwerp:

Internetconsultatie

Verbeteren veiligheid attractie-
en speeltoestellen

AAN: Ministerie van Volksgezondheid

Welzijn en Sport

Parnassusplein 5

2511 VX DEN HAAG

Alkmaar, 11 september 2020.

Geachte dames en heren,

Vanaf het eerste moment, dat de veiligheid van attractie- en speeltoestellen door het toenmalige ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op de agenda is geplaatst heeft "De Nederlandse Kermisbond N.K.B.", die 100 jaar bestaat volgend jaar, deelgenomen aan de tot standkoming van wet- en regelgeving voor de kermisbranche. In het kennismakingsbezoek ten kantore van de toenmalige Arbeidsinspectie is getracht samen getracht duidelijkheid te verschaffen naar de wijze, waarop een veilig vermaak kan worden geboden aan hun bezoekers, terwijl daarnaast diezelfde bezoekers er op mogen rekenen op een plezierige wijze te kunnen genieten van één van de oudste tradities van ons land.

Na vele jaren van discussie, waarbij gekeken is naar de stand van zaken in de ons omringende landen en het eventueel in ons land toepassen hiervan met in het achterhoofd te komen tot uniforme regelgeving voor alle landen die behoren tot de Europese Unie, moest hiervan later worden afgezien. Tijdens een Europese Top in Glasgow heeft toenmalig premier drs. R.F.M.Lubbers het uitgeruild, waardoor het van de agenda is verdwenen. Ons land heeft hierdoor een unieke regelgeving ontwikkeld, te weten het Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen (BVAS) tot het huidige Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS).

Thans ligt voor ons een aanpassing, welke op een aantal punten voor ons aanleiding is tot het in overweging geven van aanpassing hiervan.

Te beginnen met bijlage 1, waarin het vertrekpunt is opgenomen. Vooruitlopende op onze zienswijze over de aanpassingen in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) stellen wij vast, dat ons inziens de destijds gekozen combinatie van speeltoestellen en attractietoestellen aanpassing verdient. Een speeltoestellen kent geen toezicht in die zin als wel aanwezig is bij attractietoestellen op kermissen en welke ook op basis van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen niet periodiek worden gekeurd. Zelfs al zou dit verplicht worden gesteld dan blijft nog achterwege, ook bij verhuur, de regelmatige controle door de eigenaar/beheer. Daarnaast kennen attractietoestellen een periodieke keuring afhankelijk van de aard van jaarlijks tot twee – of drie jaarlijks. Bovendien vindt verplaatsing van de ene naar de andere kermis gemiddeld tussen 15 en 20 keer per jaar plaats. Dat wordt tegelijkertijd gebruikt om te controleren of alles nog voldoet aan de wettelijke eisen.

Vervolg schrijven dd. 11 september 2020 – blad 02

Ook in bijlage 1 komt al aan de orde de reikwijdte van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen. Ontspanningsactiviteiten worden nu in het genoemde Warenwetbesluit ondergebracht. Dit geeft aanleiding voor ons vast te stellen hiermede weinig gelukkig te zijn.

Attractietoestellen bieden geen ontspanningsactiviteit anders dan het maken van een rit in het attractietoestel en gedurende die periode behoeven geen ontspanningsactiviteiten te ontwikkelen. Bovendien is er een onderscheid in de periodiciteit van speeltoestellen en attractietoestellen en de hieraan verbonden gevolgen.

Alle attractietoestellen zijn destijds zodanig aangepast dat voldaan wordt aan het huidige Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen. Hiervoor is destijds de gelegenheid gegeven in een tienjarige overgangperiode. Traditionele attractietoestellen kunnen de kermissen blijven bezoeken.

De reikwijdte van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) vraagt niet om verdere uitbreiding, maar maakt alleen maar de positie van de gebruiker van attractietoestellen intensiever. Het betreft een ongewenste verzwaring van de lastendruk.

Ten aanzien van de keuring door AKI's merken wij voorafgaande in onze zienswijze op de aanpassingen van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) dat, zoals ook door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is vastgesteld, de AKI's een belangrijke schakel zijn. Uniformiteit van de uitvoering van keuringen is voornemen, maar dit vergt meer dan een uit te voeren inventarisatie. Daarnaast is informatie naar hun relaties te beperkt, waardoor zij onvoldoende worden geïnformeerd. Een vastpunt dient in elk geval te zijn een tijdig bericht dat de geldigheid van het certificaat eindigt.

De Aangewezen Keuringinstanties (AKI's) komen periodiek onder leiding van een onafhankelijk voorzitter bij elkaar. In de loop der jaren is door ons gevraagd hierbij ook tegenwoordig te mogen zijn, desnoods alleen voor agendapunten die voor ons als representatieve brancheorganisatie van belang zijn. Na een jarenlang procedure is uiteindelijk besloten dat de voorzitter van het AKI-overleg ons tijdig informeert over de eerstkomende vergadering en de gelegenheid geeft onze aandachtspunten ter kennis te brengen. De laatste twee jaar gaat dit goed, maar wij moeten wel de vraag stellen, wanneer het eerstkomende overleg zal plaatsvinden. Hopelijk gaat dit wel aangepast worden. Van de laatste twee bijeenkomsten mochten wij kort hierna wel de reacties op onze punten ontvangen. Derhalve is er vertrouwen in de toekomst.

Tot zover bijlage 1.

Bijlage 2 is Versterking harmonisatie keuringen WAS, advies aan uw ministerie uitgevoerd door Bureau KLB – onderzoek, advies en proces.

Opmerkelijk is, of misschien wel bewust, heeft geen overleg plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van De Nederlandse Kermisbond N.K.B. en die een door de leden gekozen Commissie Veiligheid heeft. Zij vertegenwoordigen de vereniging en leggen verantwoording af aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Juist daarom hadden zij verwacht hun visie weer te mogen geven.

De adviesaanvraag is helder, maar harmonisering van de attractietoestellen is, en hier stellen wij gelijk vast dat de inbreng van de Commissie Veiligheid een belangrijke had kunnen spelen, dat ons land een unieke regelgeving heeft voor de veiligheid van attractie- en speeltoestellen.

Vervolg schrijven dd. 11 september 2020 – blad 03

Bewust, zoals eerder gememoreerd, en constructeurs/bouwers van attractietoestellen als zij hieraan willen voldoen. Dit wordt in de wijze van beantwoording (punt 1.3.) nogmaals helder. De kermisbranche had recht op deelnemen. Er wordt opgemerkt: "Voor de beantwoording van de adviesaanvraag zijn documenten bestudeerd en zijn gesprekken gevoerd met diverse betrokkenen bij de keuringen van attractie- en speeltoestellen".

Praktijk: een attractietoestel met goedkeuring in bijvoorbeeld in Duitsland of Engeland en daar op iedere kermis geëxploiteerd mag worden, moet alvorens in ons land op kermissen in exploitatie te zijn gekeurd worden door een Aangewezen Keuringsinstelling (AKI). Geen periodieke keuring, maar een keuring van toelating. Voor een attractietoestel als achtbaan of soortgelijke zijn de hieraan verbonden kosten tussen € 35.000.00 en € 60.000.00 afgezien van de door de constructeur aangebrachte aanpassingen in het oorspronkelijke ontwerp. Begrijpelijk, dat de aantrekkingskracht van de kermis onder druk staat. Er is sprake van een ongewilde extra kostenpost. Daarnaast wordt belemmerd dat naast eigen land ook het buitenland geëxploiteerd mag worden. Dit punt is van groot belang voor de kermisbranche.

In de 2. Globale probleemschets wordt benoemd het uitvoeren van keuringen en met name de (Door-)ontwikkeling van normen. Het wordt gebruikt als signalen voor harmonisatie. Dit punt is in strijd met het eerder genoemde unieke van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) en bevestigt daarmee het ontbreken van vertegenwoordigers van de Commissie Veiligheid in het overleg bij het tot stand komen van de "Versterking harmonisatie keuringen WAS".

In 3 Directie oorzaken en eerste aangrijpingspunten voor versterking komt duidelijk aan de orde dat er een groot probleem is en desondanks de Commissie Veiligheid er niet bij betrokken is geweest. Dat geldt ook voor de voertaal in het overleg, als voorbeeld het periodiek overleg met alle stakeholders. Door de uitbreiding van het aantal AKI's met Duitsland (1) en Groot-Brittannië (1), van de eerste kan men zich afvragen, waarom eerst de accreditatie heeft laten verlopen en later opnieuw heeft aangevraagd en de tweede de markt op gaat, terwijl op korte termijn Groot-Brittannië niet meer behoort tot de Europese Unie.

Een strakker overleg met direct belanghebbenden, waaronder de Commissie Veiligheid, is ons inziens van belang. Wel echter met een scheiding tussen attractie- en speeltoestellen.

De in 4. Onderliggende factoren 1: het publieke karakter, vergt meer dan normale aandacht. De wijze, waarop een incident bij een attractietoestel een eigen leven gaat lijden. De exploitant of beheerder dient de NVWA te informeren en het proces te volgen. Een voorbeeld: op een kermis doet zich een incident voor met een gekeurd attractietoestellen. Exploitatie volgens de regels die zijn opgenomen in de documenten. Nog voor de betrokken exploitant actie had kunnen ondernemen, stonden er vier politie agenten rond zijn attractietoestellen, belemmerden het publiek gebruik te maken van het attractietoestel, terwijl de eerdere gebruikers zich niet hadden gehouden aan de eisen, welke duidelijk vermeld stonden bij de kassa, hetgeen destijds bij de periodieke keuring ook is goedgekeurd. Attractietoestel moest gesloten blijven, doch mede dankzij een AKI toch op korte termijn weer vrij gegeven voor exploitatie. Dit soort situaties mogen niet meer voorkomen. Er moet een duidelijke handleiding worden opgenomen bij de periodieke keuring, terwijl daarnaast gemeenten ook geïnformeerd dienen te worden over de procedure.

Dat van VWS en NVWA gevergd wordt mede agendering van te harmoniseren keuring is helder, maar de kermisbranche en hun vertegenwoordigers worden wederom er niet bij betrokken. Het stakeholdersoverleg is hier niet de juiste plaats, wel een mogelijk nieuw te vorm overleg tussen het

Vervolg schrijven dd. 11 september 2020 – blad 04

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, alsmede Nederlandse Voedsel- en Waren-
autoriteit en Aangewezen Keuringsinstanties met de branche.

In 6. Onderliggende factoren 2: de Aangewezen Keuringsinstanties (AKI's) kunnen wij de borging van de kwaliteit en onafhankelijk onderschrijven. Een voorbeeld is op dit moment helder: aangewezen keuringsinstantie (alleen voor periodieke keuringen) voert ook Non Destructie Onderzoek (NDO) uit. Controleert derhalve eigen werkzaamheden. Aangewezen keuringsinstanties dienen zich alleen met keuringen bezig te houden.

Dan de in 7. Conclusies: mogelijk maatregelen en overwegingen daarbij geeft ons de opmerking te plaatsen dat benchmark gericht op uitvoering van keuringen niet door ons wordt onderschreven. Een voldoende aanbod van Aangewezen Keuringsinstellingen, hoewel uitbreiding niet ongewenst is, een borging voor de kermisbranche.

Met betrekking tot het slotwoord wordt teruggekomen op gesprekken met partijen. Hierbij heeft KLB grote fouten gemaakt door de vertegenwoordigers van de kermisbranche, in ons geval de door de leden gekozen Commissie Veiligheid niet wordt genoemd. Sterker nog, de deelname van de kermisbranche is niet te vinden.

Samenvattend: het uitgebrachte advies door Bureau KLB heeft de kermisbranche niet als zodanig benaderd en haar zienswijze ontbreekt derhalve.

Komen we tenslotte tot het Besluit van de minister voor Medische Zorg en het voorstel tot wijziging van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS).

In artikel 7 komt aan de orde het Constructie Dossier. Thans dient genoemd dossier zich te bevinden bij de Aangewezen Keuringsinstelling. Dit kan, en de afgelopen jaren hebben wij hier regelmatig mee te maken gehad, dat bij wisseling van de Aangewezen Keuringsinstelling de overdracht van de documenten soms niet vlot verloopt. Daarnaast, en ook dit is een praktijk geval, is het soms onduidelijk waar de document blijven als het bedrijf wordt opgeheven. Derhalve dient aanvullende regelgeving te worden opgenomen.

In artikel 18a, in kennis stellen van elk ernstig ongeval de NVWA hiervan in kennis. Wanneer wordt gesproken over een ernstig ongeval. Lees de eerder gemaakte opmerking hierover. Derhalve zou een verdere uitwerking van lid 18a 2 een rol kunnen spelen.

In de Nota van toelichting wordt duidelijk, waarom de kermisbranche niet betrokken is geweest bij het Verbeteren van veiligheid attractie- en speeltoestellen anders dan internet consultatie. "Er is de afgelopen jaren een sterke groei waargenomen van het gebruik van speeltoestellen". Die zijn echter op de kermis niet te vinden. De verzwarende van de lastendruk komt bij de kermisbranche!

Samenvattend: de scheiding tussen attractie- en speeltoestellen dient prioriteit te krijgen. Dan kan eerst van gedachten worden gewisseld of het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) vervangen kan worden door de machine richtlijn. De vergelijking tussen attractie- en speeltoestellen is te groot en levert te veel extra lastendruk op voor de kermisbranche die voor hen niet van toepassing is.

Altijd bereid tot nadere toelichting en dank namens de Commissie Veiligheid in de persoon van de heer J. Regter en A.J.G. Blokker, alsmede ondergetekende.

Vervolg schrijven dd. 11 september 2020 – blad 05

Inmiddels, tekenen wij,

hoogachtend,

De Nederlandse Kermisbond N.K.B.

J. Boots, directeur

Kantoor: Oudegracht 186 – 1811 CP ALKMAAR
Telefoon: 072 5123583 of b.g.g. 06-54741500
Inschrijving Kamer van Koophandel 40280989

ABN-Amrobank: NL74ABNA0525149953